

DINÀMICA 1-2-4

► **La tècnica 1-2-4** en l'aprenentatge cooperatiu es fonamenta en una estructura en la qual els alumnes reflexionen individualment, després comparteixen i debaten en parelles, i finalment en grups de quatre per arribar a conclusions comunes. En aquest cas, podem aplicar aquesta tècnica a l'anàlisi de cartes, tant reals com fictícies, o qualsevol altre text que considereu adient tractar. Aquesta tècnica es pot aplicar a diferents sessions.

1. Reflexió individual (tècnica 1):

Cada participant reflexiona individualment sobre el contingut del text o carta i selecciona els punts que considera més importants. En aquest cas, es podria destacar l'anàlisi de la situació de censura i repressió, la situació dels presoners als camps de concentració, fins i tot comparar els punts de vista d'un presoner i del comandant del camp.

2. Discussió en parelles (tècnica 2):

Després de la reflexió individual, els participants es posen en parelles per intercanviar les seves opinions sobre els aspectes destacats de la carta. Poden discutir sobre allò que han trobat més rellevant i quina era la situació en aquells anys; que estava passant als diferents territoris, i també sobre les situacions personals i familiars.

3. Discussió en grups de quatre (tècnica 4):

Finalment, els participants es reuneixen en grups de quatre per integrar les idees compartides durant les discussions prèvies i elaborar una comprensió més àmplia del text. Així, el grup pot discutir com la situació de repressió va influir en la societat de l'època, quines van ser les conseqüències per als defensors de les idees republicanes o la situació dels presoners als camps de concentració i treball. El grup també pot debatre la importància de la democràcia, els drets i la llibertat.

Aquesta tècnica afavoreix una comprensió més profunda del contingut del text mitjançant l'intercanvi d'idees i l'aplicació de diferents perspectives.

A continuació us facilitem dos textos per poder aplicar la tècnica aprofundint en l'esperit de Memòria a les Aules:

Palma 29 noviembre 1936

Queridísima esposa e hija: En este momento cinco y media de la tarde me han incommunicado. Me dicen que no hay ninguna orden todavía sobre el fallo del Tribunal. Lo he de creer que solo sea como medida preventiva, pues espero que la sentencia sea absolutoria ya que quien como yo no he hecho daño a nadie no debe ser castigado duramente. Pero ante el temor de que la justicia de los hombres se equivoque y entonces no pueda decir yo nada, os escribo estas líneas, las últimas que escribiré, para decir una cosa que vosotras ya sabéis de sobra o sea:

Que os he querido y os quiero con toda mi alma y que en el momento en que muera mi pensamiento estará con vosotros.

Cuando estéis sin mí ved de ir a Alicante al lado de papá y mamá y para ello acudid al Consulado inglés en demanda de apoyo.

Adios esposa querida, adios hija mía. Os cubro de besos y bendiciones. Vuestro

José M^a

Informe de camp de concentració (fictici) a les Illes Balears (1940-1945)

Informe sobre el Camp de Concentració de Palma de Mallorca

Data: 15 de juliol de 1943

Oficial: Comandant Ramón Martín, Responsable del Camp de Concentració de Palma

Després de la victòria de l'exèrcit franquista en la Guerra Civil, la repressió contra els opositors al règim ha estat una prioritat per mantenir l'ordre i la unitat de l'Espanya nova. A les Illes Balears, un dels camps de concentració més importants ha estat el situat a Palma de Mallorca, on s'han internat centenars de republicans, anarquistes, comunistes i altres opositors al règim.

Les condicions al camp són extremadament dures. Els presos són obligats a realitzar treballs forçats en condicions precàries. La manca d'aliments adequats, les malalties i la saturació del camp fan que les condicions de vida siguin insostenibles per a molts. L'aigua potable és escassa i les instal·lacions sanitàries no són adequades, amb un augment de malalties com la disenteria i la tuberculosi.

Els presos són subjectes a un règim de disciplina estricta i constant vigilància. Els comandaments franquistes utilitzen la tortura física i psicològica com a mètodes per obtenir informació sobre les organitzacions polítiques que encara lluiten contra el règim. Aquells que són considerats especialment perillosos o que mostren resistència són sovint enviats a presons més dures o executats en secret.

Els objectius del camp són clars: eliminar qualsevol possible oposició, escarmentar als que s'atreveixin a desafiar l'ordre establert pel nou règim franquista i, a través del treball forçat, contribuir a l'economia de la dictadura.

Carta de presoner de la postguerra civil (fictícia)

Carta de José Fernández, presoner a un camp de concentració a Mallorca

Presó de Palma de Mallorca, 28 de març de 1941

Estimats pares,

Espero que aquesta carta arribi a les vostres mans, tot i les dificultats que tenim aquí per enviar correspondència. Estic bé, dintre de les circumstàncies que tots sabem. El tracte aquí és dur, i els dies es fan llargs i insuportables, però mantinc l'esperança d'alguna manera.

Els nostres comandants, homes de cor dur i sense pietat, continuen aplicant la llei de la por. Els dies comencen a l'alba, amb la crida a formació. Som treballadors forçats, i ens obliguen a realitzar tasques de neteja i a construir murs per defensar els interessos dels que ens han pres la llibertat. En alguns moments, el treball és tan dur que les nostres mans no poden més, i la fam fa que la nostra força disminueixi ràpidament.

Com pots imaginar, les condicions a la presó són pèssimes. Els llocs on dormim són petits, bruts i plens d'insectes. Hem de compartir el poc menjar que ens donen entre nosaltres, i molts companys de cel·la han caigut malalts. Alguns ja no poden ni aixecar-se. Tinc fe que no serà el meu cas, però cada dia és una lluita.

Malgrat tot, res no ha aconseguit doblegar el nostre esperit. Alguns companys continuen parlant de la nostra causa, de la llibertat que hem de recuperar algun dia. Nosaltres no hem perdut la nostra dignitat, i sabem que, encara que ens tinguin aquí dins, la lluita continua allà fora.

Sé que tot això és dur per a vosaltres. Només us demano que sigueu valents, com jo intento ser-ho cada dia. Us penso molt i somio amb el dia en què ens retrobarem. No sé quan serà, però sé que la llibertat arribarà.

Una forta abraçada a tots dos,

José